

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 38P/151/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121572050
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Krajčovicová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2021:6121572050.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica, v právnej veci starostlivosti o O. W., B.. XX.XX.XXXX, maloletá bytom ako matka, zastúpená Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky J. T., B.. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. XXXX/X, X. X. a otca N. W., B.. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXX/XX, T., v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Otec maloletej je povinný dočasne prispievať na výživu maloletej O. W., B.. XX.XX.XXXX výživným v sume 50,- eur vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletej, počnúc dňom doručenia tohto uznesenia.

II. Súd vo zvyšku návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamieta.

III. Toto neodkladné opatrenie trvá do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod spisovou značkou 38P/151/2021.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka (ďalej tiež ako „matka“) sa návrhom doručeným súdu dňa 21.12.2021 domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloletú do osobnej starostlivosti navrhovateľky a uložil otcovi povinnosť dočasne prispievať na výživu maloletej vo výške 130,- eur mesačne. Matka spolu s návrhom na vydanie neodkladného opatrenia podala aj návrh vo veci samej, kde žiada zveriť maloletú do jej osobnej starostlivosti a zaviazat' otca na úhradu výživného na maloletú vo výške 130,- eur mesačne, pričom styk otca s maloletou navrhuje neupraviť.

2. Matka maloletej svoj návrh na vydanie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že vzhľadom na rozvrät jej vzťahu s otcom maloletej, kedy matka musela v dôsledku správania sa otca maloletej opustiť spoločnú domácnosť a kedy nie sú rodičovské práva a povinnosti k maloletej vôbec upravené súdom, považuje matka za nevyhnutné dočasne zveriť maloletú do jej osobnej starostlivosti a takisto určiť otcovi vyživovaciu povinnosť. Matka má za to, že nie je možné v súčasnej dobe vyčkávať na rozhodnutie súdu vo veci samej, ale v záujme ochrany života a zdravia maloletej je potrebné aspoň dočasne upraviť rodičovské práva a povinnosti. K otcovi maloletej sa matka nemieni vrátiť, keďže jeho správanie jej ubližuje a ubližuje aj ich spoločným dcéram. Matka má zo spávania otca strach, bola naňho podať trestné oznámenie. Hoci sa matka otcovi snažila pomôcť, jeho správanie sa nezmenilo. Stalo sa, že keď matka bývala s otcom v spoločnej domácnosti, v dôsledku jeho agresivity bola nútená odísť, zavolať jej otca alebo partnera jej matky, aby pre matku prišli a mohla s dcérou od neho odísť. Matka navrhuje, aby súd uložil otcovi povinnosť dočasne prispievať na výživu maloletej sumu vo výške 130,- eur mesačne. Matka v časti návrhu vo veci samej uvádza, že je s maloletou L. na rodičovskej dovolenke a s maloletou O. na materskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok vo výške 300,- eur. Matka nemá vedomosť, či je otec maloletých zamestnaný, či má príjem a výdavky. Otec by mal podľa matky bývať s rodičmi v rodinnom dome v Malachove. V minulosti otec brigádnicke pracoval na mobilnom odberovom mieste

v Banskej Bystrici, kde bol jeho príjem vo výške 200,- eur. Od 12.04.2021 pracoval v OBI v Banskej Bystrici. Naposledy otec pracoval v reštaurácii Bašta v Banskej Bystrici. Obaja rodičia majú vyživovaciu povinnosť aj k maloletej L.. Maloletá sa narodila zdravá, čas trávi adekvátne k jej veku. Ošatenie a obuv kupuje matka priebežne, využívajú aj veci po sestre maloletej. Matka uvádza, že maloletej pravidelne kupuje plienky, mlieko, drogériu, stravu, aby bol podporený jej zdravý a správny rast a vývin. Mesačne tieto výdavky predstavujú sumu cca 200,- eur, pričom ide len o najnevyhnutnejšie výdavky maloletej. Neraz sú však aj vyššie. Pokiaľ ide o mesačné výdavky matky, platí si telefón vo výške 34,- eur, kupuje si drogériu vo výške 50,- eur. Celkové výdavky matky sú 100,- eur.

3. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej v texte len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Podľa § 2 ods. 2 CMP, na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

5. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej v texte len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

9. Podľa § 326 ods. 2 CSP, k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

10. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

11. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

13. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

14. V predmetnej veci sa jedná o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých, ktoré konanie je upravené v Civilnom mimosporovom poriadku (CMP), pri ktorom sa aplikuje všeobecná subsidiarita Civilného sporového poriadku (CSP) spočívajúca v koncepcii, že CMP upravuje odlišnosti od všeobecného procesného režimu. Teda tam, kde takéto odlišnosti CMP nestanovuje, uplatní sa CSP ako generálny procesný kódex. Aj z nadpisu tretej časti CMP „Niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu“ je zrejmé, že tento zákon upravuje len niektoré špecifiká neodkladných opatrení pre mimosporové konania s tým, že všeobecná úprava a účel inštitútu neodkladného opatrenia je upravený v príslušných ustanoveniach CSP. Preto súd v danej veci aplikoval príslušné ustanovenia § 324 a nasl. CSP a § 360 a nasl. CMP.

15. Účelom neodkladného opatrenia je rýchla i keď dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci ešte prípadne nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia (exekučného titulu). Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá,

aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Pri nariadovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie predbežného opatrenia má dočasný (predbežný charakter). Z toho dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej), ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Potreba bezodkladne upraviť pomery neodkladným opatrením musí byť teda naliehavá a nevyhnutná. Neodkladné opatrenie je nevyhnutné vtedy, ak navrhovateľovi hrozí ujma alebo iný nezvratný následok, dochádza k porušovaniu alebo zasahovaniu do jeho práv a oprávnených záujmov, prípadne jeho právne postavenie sa zhorší alebo je bez vydania neodkladného opatrenia neisté. Neodkladné opatrenie môže obsahovať totožný obsah, ako výrok rozhodnutia vo veci samej, len ak to povaha veci pripúšťa.

16. Súd posúdením návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dospel k záveru, že podaný návrh je v časti návrhu, v ktorej matka navrhuje maloletú odovzdať do osobnej starostlivosti matky nedôvodný, a to s ohľadom na skutočnosť, že matka v súčasnosti má maloletú pri sebe. Nie je preto možné, aby súd nariadil tomu, kto má maloleté dieťa pri sebe, odovzdať maloleté dieťa do starostlivosti toho, koho označí súd resp. do striedavej osobnej starostlivosti, a konštatovať tak už existujúci stav. Súd nemal z návrhu matky osvedčenú ani potrebu bezodkladne a naliehavo upraviť pomery tak, že by súd maloletú zveril do dočasnej starostlivosti matky. Matka v podanom návrhu neosvedčila potrebu bezodkladnej a naliehavej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania v uvedenom smere. Potreba nariadiť neodkladné opatrenie v tejto časti nie je podľa názoru súdu nevyhnutná. Zveriť dieťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, prípadne osoby, ktorú súd označí v rozhodnutí o zverení, predstavuje faktické opatrenie smerujúce k zabezpečeniu riadnej starostlivosti o maloleté dieťa. Jeho nariadenie prichádza do úvahy vtedy, ak dieťaťu nie je poskytovaná riadna starostlivosť a sú dané odôvodnené potreby, aby starostlivosť o maloleté dieťa prevzala iná osoba, ktorá je spôsobilá riadnu starostlivosť dieťaťu poskytnúť. V danom prípade starostlivosť maloletej poskytuje matka. Dočasné zverenie maloletej do jej starostlivosti by sa tak minulo svojmu účinku, pretože by len konštatovalo už existujúci stav. Súd považuje za potrebné zdôrazniť, že nezáujem otca o maloletú sám o sebe nezakladá naliehavú potrebu pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloletú dočasne do osobnej starostlivosti matky, pokiaľ nedochádza k ohrozeniu osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, jeho priaznivého fyzického a duševného vývinu. Tento stav však z návrhu nevyplýval, keďže maloletá má v domácnosti matky, ktorá je zrejme ich prirodzeným domovom od narodenia, vytvorené podmienky nevyhnutné pre poskytovanie starostlivosti o maloletú do rozhodnutia súdu vo veci samej. Z uvedených dôvodov súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti zamietol.

17. V predmetnej veci sa matka tiež domáhala, aby otec dočasne prispieval na výživu maloletej sumou vo výške 130,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Je zrejme, že medzi účastníkmi konania nastal neúnosný právny stav, kedy matka zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletú (in natura) a zároveň zjavne peňažne vynakladá náklady spojené so zabezpečením jej potrieb. Tento neistý právny stav je preto potrebné napraviť práve prostredníctvom nariadeného neodkladného opatrenia, v zmysle ktorého je otec povinný prispievať na výživu maloletej v nevyhnutnej miere, až do rozhodnutia súdu vo veci samej. Matka mesačne poberá rodičovský príspevok vo výške 300,- eur. Otec matke na výživu maloletej v súčasnosti neprispieva. Z lustrácie zo sociálnej poisťovne mal súd preukázaný vymeriavací základ otca vo výške 143,20 eur za mesiac september 2021 a 150,36 eur za mesiac október 2021 v spoločnosti Sv & Sm s.r.o. Súd v čase nariadenia neodkladného opatrenia nemal zistený skutočný stav veci. Súdu neboli známe celkové zárobné a majetkové pomery otca, jeho možnosti a schopnosti. Sama matka sa v podanom návrhu vyjadrila, že jej nie je známe, či je v súčasnosti otec maloletej zamestnaný, aké má príjmy a výdavky. V zmysle § 366 CMP však súd neodkladným opatrením môže uložiť povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa v nevyhnutnej miere, ktorú v danej veci a za daných okolností určil sumou vo výške 50,- eur mesačne. Matka sa aj v časti návrhu, ktorá sa týka rozhodovania vo veci samej domáha, aby otec prispieval na výživu maloletej mesačne vo výške 130,- eur. Matka uvádza, že mesačné náklady na maloletú sú vo výške 200,- eur, táto suma predstavuje náklady na plienky, mlieko, drogériu, stravu. Súd na tomto mieste poukazuje na skutočnosť, že maloletá má v čase rozhodovania súdu o neodkladnom opatrení dva mesiace, takto malé dieťa sa kŕmi výlučne materským alebo umelým mliekom, preto iné výdavky na stravovanie maloletej nepovažoval súd za relevantné. Súd pri určení výživného v nevyhnutnej miere zobral do úvahy výdavky na mlieko, plienky, drogériu. Matka v návrhu uvádza, že maloletá je zdravá, matka neuvádza, že by

maloletá užívala lieky resp. potrebovala špeciálne zdravotné pomôcky, ošatenie a oblečenie využíva po staršej sestre L.. Z uvedených dôvodov súd neodkladným opatrením uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej v nevyhnutnej miere, ktorú súd vzhľadom na okolnosti prípadu určil sumou vo výške 50,- eur a v presahujúcej časti požadovaného výživného súd návrh matky zamietol.

18. Nariadené neodkladné opatrenie je len dočasným rozhodnutím, definitívne o úprave práv a povinností k maloletej bude rozhodnuté rozhodnutím vo veci samej po náležitom zistení skutkového stavu. Nakoľko neodkladné opatrenie bolo vydané v priebehu konania a nie sú ním upravené pomery natrvalo, dobu trvania neodkladného opatrenia súd určil do dňa právoplatnosti rozhodnutia vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 38P/151/2021.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici (§ 362 ods. 1, prvá veta CSP), a to písomne v troch vyhotoveniach. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 Civilného mimosporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z. z. - Exekučný poriadok; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Neodkladné opatrenie podľa § 325 CSP a neodkladné opatrenie podľa § 366 CMP je vykonateľné doručením (§ 332 ods. 1 CSP)